

Partnerzy społeczni apelują do premiera Morawieckiego ws. pakietu anty kryzysowego

Przedstawiciele pracowników i pracodawców Rady Dialogu Społecznego wspólnie zaapelowali do premiera RP Mateusza Morawieckiego. Zarówno związki zawodowe jak i strona pracodawców domagają się podjęcia działań, które zagwarantują bezpieczeństwo socjalne pracowników, ochronę miejsc pracy i pomoc w przetrwaniu firmom. Partnerzy społeczni podkreślają, że Rada Dialogu Społecznego powinna być przez Rząd RP traktowana jako platforma do konsultacji planów antykryzysowych, tak by zawierał on wszystkie niezbędne dla pracowników i pracodawców rozwiązania.

Związek
Rzemiosła
Polskiego

Pracodawcy RP
Rok założenia 1989

Warszawa, 18 marca 2020 r.

Przedstawiciele Pracodawców i Pracowników Rady Dialogu Społecznego apelują o odważne działania, które zagwarantują bezpieczeństwo socjalne pracowników, ochronę miejsc pracy i pomoc w przetrwaniu firmom. Naszym zdaniem skala tych zagrożeń nie została uwzględniona w pakiecie proponowanym przez Premiera. Członkowie Rady Dialogu Społecznego wzywają rząd do wykorzystania Rady jako naturalnej platformy do konsultacji planów antykryzysowych.

W tym trudnym momencie szczególnie ważne jest pokazanie zgody pracowników i pracodawców w podejmowaniu kluczowych decyzji dla gospodarki i sytuacji społecznej. To przykład solidarności w imię dobra publicznego. Jednym z najważniejszych tematów, który powinniśmy podjąć jest bezpieczeństwo ekonomiczne Polaków. Zależy ono od wprowadzenia odpowiednich metod i form pomocy oraz rozwiązań, które ograniczą negatywne skutki braku zamówień, koniecznych przestojów, zbiorowych absencji pracowników. Są to wątki, o których rząd jeszcze nie myślał, wprowadzając rozwiązania spec ustawy z 2 marca 2020 roku. Dziś są one – naszym zdaniem – warunkiem kompleksowego podejścia do rozwiązywania realnych problemów.

Dobra wiadomość dzisiejszego dnia to potwierdzenie przez Premiera Morawieckiego, że rząd działa i szuka rozwiązań, które chronić będą pracowników i pomogą firmom przetrwać. Jednak zaproponowane rozwiązania, choć w szczegółach ważne, nie są decy-

zjami, które uspokoją nastroje pracowników i przedsiębiorców. Nie dadzą one poczucia, że poradzimy sobie z nadchodzącymi wyzwaniami i zagrożeniami. Działania na rzecz ochrony gospodarki i zatrudnienia są tylko częścią pakietu, który w dużej mierze mówi o wydatkach na ochronę zdrowia i infrastrukturę.

Ochrona miejsc pracy, proponowana w pakiecie, wykorzystuje istniejące regulacje, i nie gwarantuje natychmiastowego uruchomienia. Brak dostatecznego uproszczenia skomplikowanych procedur oznacza, że pracodawcy i pracownicy na decyzje mogą czekać co najmniej do połowy kwietnia, nie mówiąc o pieniądzach, tak potrzebnych dla zbudowania bezpieczeństwa pracowników i ich rodzin.

Z kolei pakiet pomocy dla firm to jeszcze zbyt mało odważne deklaracje, które nie pozwalają myśleć przedsiębiorcom o ratowaniu firm i zatrudnienia. Brak wśród nich szczególnie istotnych mechanizmów odroczenia zobowiązań podatkowych, czy innych opłat i danin oraz instrumentów niezbędnych do zapewnienia płynności finansowej. Taka sytuacja oznacza potencjalny koniec działalności małych oraz większych zakładów usługowych i produkcyjnych, a dla pracowników do wizja bezrobocia.

Przyszedł czas na pilne działania w obszarze gospodarki, zbudowania bezpieczeństwa ekonomicznego polskich firm, a co za tym idzie ich pracowników. W przeciwnym razie, w miejsce solidarności i mobilizacji w walce z wirusem pojawi się strach o dalszą egzystencję, o losy pracowników i ich rodzin, o przyszłość małych, średnich i wielkich biznesów. Już dziś słyszymy dramatyczne doniesienia o problemach wielu branż - firm produkcyjnych, transportowych, niektórych usług dla ludności, firm doradczych, turystycznych, firm marketingowych i szkoleniowych. Prowadzimy dziś wojnę z czasem o zdrowie ale jednocześnie wojnę o przyszłość. Dlatego apelujemy do rządu, aby do zaproponowanych działań dodać postulaty i propozycje zgłaszane przez partnerów

społecznych.

Oczekujemy, że Pan Premier w trybie nadzwyczajnym, pilnie prześle Pakiet do konsultacji w Radzie Dialogu Społecznego, aby Partnerzy społeczni mogli odnieść się do tych propozycji wzbogacając je o wszystkie potrzebne rozwiązania.

**Pracodawcy i Związki Zawodowe
reprezentowane
w Radzie Dialogu Społecznego**

Czas na podjęcie działań antykrzysowych!

Wciąż obserwujemy na ekranach telewizorów próby prezentacji planu antykrzysowego rządu. Niestety, w ocenie OPZZ, proponowane rozwiązania nie są długoterminowym planem a próbą zatuszowania zmarnowanego czasu doraźnymi i niespójnymi pomysłami poprawy obecnej sytuacji. Jako OPZZ mamy świadomość, że w tym momencie należy się skoncentrować na działaniach związanych z ochroną zdrowia i życia. Niemniej nie możemy zapominać, że wielu pracowników w najbliższym czasie może utracić swoje dochody. Dlatego też OPZZ przygotowało propozycję niezbędnych działań antykrzysowych, które zostały przedstawione premierowi Morawieckiemu.

Warszawa, 16.03.2020 r.

Pan

Mateusz Morawiecki

Prezes Rady Ministrów

Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych analizuje na bieżąco aktualną sytuację kryzysową w Polsce. Już w styczniu dostrzegaliśmy przejawy spowolnienia i zagrożenia wynikające z obecnej pandemii. Z tego względu zabiegaliśmy o podjęcie

dyskusji na forum Rady Dialogu Społecznego.

Mamy świadomość, że dzisiaj musimy koncentrować się na działaniach związanych z ochroną zdrowia i życia. Niemniej nie możemy zapominać, że wielu pracowników w najbliższym czasie może utracić swoje dochody. Z tego względu zwracamy się do partnerów społecznych i strony rządowej o podjęcie niezbędnych działań.

Proponujemy wprowadzić poniższe działania antykryzysowe:

1] Wsparcie pracodawców środkami Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i Funduszu Pracy w celu utrzymania miejsc pracy w przypadku tzw. przestoju ekonomicznego lub obniżenia wymiaru czasu pracy pracownikowi. Ustanowienie innej niż obowiązująca w ramach pierwszej ustawy antykryzysowej zasady: pracownik otrzyma pensję co najmniej na poziomie 50% dotychczasowego wynagrodzenia, nie mniej jednak niż obowiązująca wysokość minimalnego wynagrodzenia. Państwo pokryje z tej kwoty, z FGŚP, równowartość 100 proc. zasiłku dla bezrobotnych. Pracodawca otrzyma refundację z Funduszu Pracy części wypłaconego wynagrodzenia (np. do wysokości 50%). Równocześnie należy wprowadzić zakaz wypowiedzenia pracownikowi umowy o pracę z przyczyn niedotyczących pracownika w okresie otrzymywania wsparcia i 6 miesięcy po zakończeniu tego okresu.

2] Prolongata terminu spłaty należności wobec wspólnot mieszkaniowych i spółdzielni mieszkaniowych z tytułu opłat czynszowych w połączeniu z ustanowieniem mechanizmu dopłat państwa do czynszów (BGK).

3] Zawieszenie, bez konsekwencji prawno-finansowych, spłaty kredytów dla gospodarstw domowych zaciągniętych w bankach i instytucjach parabankowych.

4] Wprowadzenie zakazu odłączenia mediów dla gospodarstw domowych w związku z powstałymi należnościami wobec podmiotów dostarczających mediów.

5] Przedłużenie możliwości rozliczenia rocznego zeznania podatkowego dla podatników podatku dochodowego od osób fizycznych.

6] Przyspieszenie zwrotu nadpłaty podatku dochodowego od osób fizycznych w związku ze złożeniem rocznej deklaracji podatkowej.

7] Wydłużenie okresu zwrotu niedopłaty w podatku PIT.

8] Wydłużenie okresu sporządzenia i złożenia rocznego sprawozdania finansowego przez związki zawodowe.

9] Przekazywanie przez państwo pomocy pracującym w formie bonów towarowych.

10] Zwolnienie z podatku PIT bonów towarowych.

11] Zwiększenie kwoty wyłączenia z podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe dla bonów żywnościowych oraz wprowadzenie stosownego zwolnienia podatkowego w tym zakresie.

12] Rozszerzenie zakresu bezpłatnych porad prawnych dla pracowników.

13] Preferencyjne kredyty dla pracodawców na zorganizowanie pracownikom pracy zdalnej (wyposażenie) (BGK).

14] Obniżenie stawek podatku VAT.

15] Zmniejszenie klina podatkowego.

16] Przygotowanie pakietu rozwiązań redukujących negatywne skutki finansowe i organizacyjne związane z obecną sytuacją, które dotyczyć będą beneficjentów projektów europejskich, w tym m.in.:

- elastyczne podejście instytucji pośredniczących do rozliczania wydatków, które już zostały poniesione lub wynikają z długoterminowych kontraktów, w tym kwalifikowanie kosztów stałych związanych z utrzymaniem biur i zespołów projektowych, ale także wydatków poniesionych w związku z przygotowaniem wydarzeniami, które w projektach nie dojdą ostatecznie do skutku (np. szkolenia, konferencje),

- wprowadzenie szybkich i prostych procedur dotyczących zawieszania projektów i wstrzymywania okresu ich realizacji,

- możliwość (na wniosek beneficjenta) zmiany okresów rozliczeniowych,

- możliwość (na wniosek beneficjenta) wydłużenia okresu realizacji projektów oraz kwalifikowania wydatków (także w tych przypadkach, w których okres realizacji był narzucony kryteriami wyboru w konkursach),

- weryfikację zakresu projektów i elastyczne wprowadzanie zmian, np. co do formy wsparcia (np. zmiana z formy stacjonarnej na zdalną),

- możliwość renegocjacji zakładanych wskaźników projektów (także tych narzuconych kryteriami wyboru w konkursach),

- podjęcie przez rząd działań na poziomie europejskim w celu wydłużenia okresu kwalifikowalności wydatków w programach operacyjnych finansowanych ze środków perspektywy 2014-2020.

17] Rozszerzenie grona beneficjentów dodatkowego zasiłku opiekuńczego przyznanego na mocy „specustawy” z 5 marca 2020 r. na:

- rodziców i opiekunów dzieci niepełnosprawnych

- pracowników zatrudnionych na umowach cywilnoprawnych i samozatrudnionych

18] Modyfikacja zasad przyznawania zasiłku chorobowego finansowanego ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - rozważyć nadanie prawa do skorzystania z zasiłku np. od 14 dni niezdolności do pracy w roku kalendarzowym w miejsce wynagrodzenia na podstawie art. 92 Kodeksu pracy, wypłacanego przez pracodawcę z jego środków.

19] Przystosowanie rozwiązań z ustawy z dnia 11 października 2013 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z ochroną miejsc pracy do obecnej sytuacji m.in. w zakresie rozszerzenia form wsparcia i ich skali.

20] Uproszczenie i przyspieszenie procedur ochrony wynagrodzenia z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, w sytuacji upadłości pracodawcy.

21] Zwiększenie zasiłku dla bezrobotnych do poziomu przewidzianego konwencją 168 MOP, czyli do poziomu co najmniej 50% ostatnio pobieranego wynagrodzenia.

22] Wydłużenie o 6 miesięcy ważności badań profilaktycznych pracujących jak i obowiązkowych szkoleń, w tym BHP.

23] Wsparcie organizacyjne i finansowe, szczególnie w sektorach szczególnie narażonych na zakażenia (między innymi pracownicy sklepów, transportu publicznego, poczty, urzędów, banków, aptek), w celu umożliwienia zapewnienia właściwej jakości i ilości sprzętu i środków ochrony indywidualnej.

Liczymy, na podjęcie konstruktywnej dyskusji nad przedstawionymi propozycjami oraz wypracowanie wspólnych rozwiązań, które poprawią sytuację tak zatrudnionych, jak i przedsiębiorców.

Kierownictwo OPZZ

Apelujemy o powszechność testów diagnozujących zakażenie koronawirusem

Warszawa, 17 marca 2020 r.

APEL

OPZZ o powszechność testów diagnozujących zakażenie koronawirusem wywołującym chorobę COVID-19

"*Jasny przekaz do wszystkich krajów: testować, testować, testować*" – to przełomowe słowa szefa Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) wskazujące, że państwa robią za mało w hamowaniu przebiegu pandemii i za rzadko poddają potencjalnych zakażonych testom mogącym spowolnić epidemię koronawirusa. Jednocześnie na świecie codziennie produkowanych jest coraz więcej testów – zgodnie z ostatnimi informacjami WHO przetransportowanych zostało prawie 1,5 miliona testów do 120 krajów.

To nadzieja dla krajów i odpowiedzialność dla rządów państw.

Dlatego OPZZ apeluje do polskiego rządu o podjęcie zdecydowanych działań na rzecz zwiększenia dostępności i wdrożenia powszechności przesiewowych testów diagnozujących zakażenie koronawirusem wywołującym chorobę COVID-19. Tego domagają się Polacy obawiający się o zdrowie własne i swoich najbliższych !

Do OPZZ dociera wiele niepokojących, ale i uzasadnionych obaw od pracowników i ich rodzin wyrażających oczekiwanie co do możliwości poddania się badaniu przesiewowemu na obecność Covid – 19. Są branże i zawody szczególnie narażone na kontakty międzyludzkie, a bezobjawowy przebieg pierwszych faz zarażenia uzasadnia takie oczekiwanie. W naszej ocenie testy powinny być dostępne na szeroką skalę w celu prewencji zdrowotnej dla wszystkich obywateli naszego kraju. Ostatnie dni pokazały, że jesteśmy solidarnym i zdyscyplinowanym na-

rodem otwartym na pomoc i współpracę w duchu solidaryzmu społecznego.

Dlatego apelujemy do rządu o dodatkowe działania związane z dostępnością !

Patrząc na doświadczenia innych krajów będących na porównywalnym z Polską poziomie rozwoju epidemii, nie wypadamy najlepiej. Informacja sprzed kilku dni, iż w Polsce robimy średnio 53 testy na 1 mln mieszkańców, podczas gdy: w Belgii ponad 300 testów na 1 mln Belgów, na Litwie, w Czechach i na Słowacji - ponad 100 testów na 1 mln mieszkańców. Ostatnie doniesienia medialne z Chin, Singapuru czy Stanów Zjednoczonych pokazują możliwość przeprowadzania powszechności testów umożliwiających wstępną diagnozę czy rozpoznanie wirusa.

OPZZ przypomina, że Komisja Europejska przyjęła plan działań i specjalny fundusz na koordynację zapewnienia niezbędnych dostaw do systemów opieki zdrowotnej do walki ze skutkami koronawirusa.

Czas na działania i skorzystanie z gotowych narzędzi wspomagających polski system opieki zdrowotnej.

Posłuchajcie głosu polskiego społeczeństwa !

Kierownictwo OPZZ

Sektor ochrony zdrowia wymaga wsparcia!

Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych zaapelowało do premiera Mateusza Morawieckiego o wsparcie organizacyjne i finansowe dla pracowników sektora ochrony zdrowia. Warto zwrócić uwagę, że o pracowników ochrony zdrowia upomniała się także Światowa Organizacja Zdrowia, podkreślając, że to właśnie oni znajdują się na pierwszej linii każdej reakcji na wybuch epidemii patogenem COVID-19. Dodatkowo Komisja Europejska ogłosiła plan działań ukierunkowanych na złagodzenie społeczno-

gospodarczych skutków pandemii koronawirusa w całej Unii Europejskiej. Plan zakłada uruchomienie specjalnego funduszu do walki ze skutkami epidemii w wysokości 37 miliardów euro w ramach polityki spójności na walkę z kryzysem. Warto skierować ich część w stronę polskiego systemu opieki zdrowotnej.

Warszawa, dnia 16 marca 2020 r.

Szanowny Pan
Mateusz Morawiecki
Prezes Rady Ministrów

Szanowny Panie Premierze,

W trosce o pracowników ochrony zdrowia, którzy w ostatnich dniach stanęli prawdopodobnie przed największym wyzwaniem zawodowym swojego życia, jakim jest praca w obliczu zagrożenia epidemicznego spowodowanego wirusem Covid – 19 i opieką nad pacjentami –jako przewodniczący OPZZ zwracam się do Pana Premiera o pilne wsparcie, zarówno organizacyjne jak i finansowe pracowników tego sektora. W sytuacji w jakiej się znajdujemy, najpilniejszą potrzebą jest ochrona bezpieczeństwa zdrowotnego wszystkich pracowników służby zdrowia, solidaryzm, a także wsparcie finansowe uzupełniające ich miesięczne wynagrodzenia.

Ekstremalne warunki, w jakich znalazł się cały świat, w tym nasz kraj, wymagają elastyczności wobec sektora służby zdrowia. Wspieramy prewencyjne przedsięwzięcia podejmowane w ostatnim czasie przez Ministra Zdrowia, zwłaszcza przeciwdziałające kumulacji przypadków zdrowotnych wymagających hospitalizacji, tego bowiem nie zniesie żaden system opieki zdrowotnej. Stąd z troską apelujemy i domagamy się doposażenia placówek ochrony zdrowia w niezbędny sprzęt i środki ochronne chroniące pra-

owników, niestety często pracujących bez zabezpieczeń i przy brakach kadrowych.

O pracowników ochrony zdrowia upomniała się także Światowa Organizacja Zdrowia, podkreślając, że to właśnie oni znajdują się na pierwszej linii każdej reakcji na wybuch epidemii patogenem COVID-19. WHO przypomina o prawach pracowników służby zdrowia, w tym szczególnie o środkach potrzebnych do ochrony bezpieczeństwa i zdrowia w pracy. Warto podkreślić, że w dniu 13 marca 2020 roku Komisja Europejska ogłosiła plan działań ukierunkowanych na złagodzenie społeczno-gospodarczych skutków pandemii koronawirusa w Unii Europejskiej. Jednym z jego celów jest logistyczna koordynacja w celu zapewnienia niezbędnych dostaw do systemów opieki zdrowotnej. Plan zakłada uruchomienie specjalnego funduszu do walki ze skutkami koronawirusa w wysokości 37 miliardów euro w ramach polityki spójności na walkę z kryzysem. Warto skierować ich część w stronę polskiego systemu opieki zdrowotnej.

Także w ubiegłym tygodniu europejskie związki zawodowe na posiedzeniu Komitetu Wykonawczego zwróciły uwagę na konieczność solidaryzowania się publicznych systemów opieki zdrowotnej oraz potrzebę uruchomienia większych inwestycji zabezpieczających personel i dostęp do opieki zdrowotnej dla wszystkich, przyjmując Deklarację w sprawie epidemii COVID-19.

Panie Premierze,

Nie bądźmy obojętni wobec wyzwań jakie stanęły przed pracownikami ochrony zdrowia. Liczę, że rząd wykaże się odpowiedzialnością za ten szczególnie wrażliwy sektor naszej gospodarki i otoczy troską wszystkich pracowników ochrony zdrowia, przekazując zwiększone środki finansowe, wynagradzające ich pracę i chroniące bezpieczeństwo zdrowotne.

Z poważaniem

Andrzej Radzikowski
Przewodniczący OPZZ

OPZZ apeluje do Premiera Mateusza Morawieckiego ws. planu KE

Warszawa, 17 marca 2020 r.

Szanowny Pan

Mateusz Morawiecki

Prezes Rady Ministrów

Szanowny Panie Premierze,

w dniu 13 marca 2020 roku Komisja Europejska ogłosiła plan działań ukierunkowanych na złagodzenie społeczno-gospodarczych skutków pandemii koronawirusa w Unii Europejskiej, w szczególności:

- logistyczną koordynację w celu zapewnienia niezbędnych dostaw do systemów opieki zdrowotnej, poprzez zachowanie integralności Jednolitego Rynku oraz produkcji i dystrybucji w ramach łańcuchów wartości;

- wspieranie obywateli, aby pandemia nie wpływała znacząco na ich dochody i na miejsca pracy oraz aby uniknąć trwałych społeczno-ekonomicznych skutków kryzysu;

- wspieranie przedsiębiorstw i zapewnienie, że płynność sektora finansowego nadal będzie wspierać gospodarkę;

- umożliwienie krajom członkowskim podjęcia w skoordynowany sposób zdecydowanych działań, poprzez wykorzystanie pełnej elastyczności ram pomocy publicznej oraz ram Paktu Stabilności i Wzrostu.

Dodatkowo Komisja Europejska ogłosiła Inicjatywę Inwestycji w Odpowiedzi na Koronawirusa (Coronavirus Response Investment Initiative), czyli uruchomienie specjalnego funduszu do walki ze skutkami COVID-19, na który Komisja proponuje skierować 37 miliardów euro w ramach polityki

spójności na walkę z kryzysem, głównie poprzez zniesienie w tym roku obowiązku zwrócenia się do państw członkowskich o zwrot niewydatanych płatności zaliczkowych na fundusze strukturalne.

Komisja zapewnia ponadto o:

- przekierowaniu 1 miliarda euro z budżetu UE jako gwarancji dla Europejskiego Funduszu Inwestycyjnego, w celu zachęcenia banków do zapewnienia płynności małym i średnim firmom,

- uruchomieniu, w celu wsparcia zwolnionych pracowników i osób prowadzących działalność na własny rachunek, środków Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji,

- rozszerzeniu zakresu Funduszu Solidarności UE, poprzez objęcie nim również kryzysu zdrowia publicznego.

Pragnę poinformować Pana Premiera, że powyższe propozycje zostały pozytywnie przyjęte przez Europejską Konfederację Związków Zawodowych. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych także popiera działania podjęte przez Komisję Europejską.

Zwracam się do Pana Premiera o pilne poparcie dla inicjatywy Komisji Europejskiej i podjęcie wszelkich działań, m.in. na spotkaniu Rady do Spraw Gospodarczych i Finansowych (ECOFIN) oraz Rady ds. Zatrudnienia, Polityki Społecznej, Zdrowia i Ochrony Konsumentów (EPSCO), aby propozycje Komisji Europejskiej jak najszybciej weszły w życie. Musimy zrobić wszystko, aby skutki kryzysu koronawirusa były jak najmniej dotkliwe dla gospodarki, dla miejsc pracy i dla dochodów pracowników i pracownice. Tego oczekują od Pana Premiera pracownicy i pracownice w Polsce.

Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych oczekuje włączenia swoich przedstawicieli w działania mające na celu implementację w Polsce planu Komisji Europejskiej, w tym w proces właściwej aloka-

cji funduszy celowych na walkę ze skutkami pandemii”. Przygotowujemy też własny zestaw propozycji ograniczenia pracowniczych skutków kryzysu.

Z poważaniem

Andrzej Radzikowski

Przewodniczący OPZZ

Rada OPZZ ws. Koronawirusa

**Stanowisko Rady OPZZ
z dnia 11 marca 2020 r.**

**w sprawie
rozprzestrzeniającej się epidemii koronawirusa (COVID-19)**

Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych z niepokojem obserwuje sytuację związaną z rozprzestrzeniającą się epidemią koronawirusa (COVID-19) w Polsce. OPZZ już w dniu 4 marca 2020 r. poruszał tę kwestię na posiedzeniu Rady Dialogu Społecznego. Głosy partnerów społecznych o spowolnieniu gospodarczym zostały jednak zbagatelizowane. Dzisiaj z mediów słyszymy od przedstawicieli rządu o potrzebie wdrożenia działań antykryzysowych. Oczekujemy więc pilnego włączenia partnerów społecznych w te działania.

Wzywamy rząd do zachowania czujności i dopilnowania, by pracodawcy nie wykorzystywali koronawirusa, w celu uzasadnienia cięć lub masowych zwolnień. Konieczne jest również, aby pracodawcy przejęli część ciężaru finansowego związanego z ryzykiem gospodarczym. Uważamy, że niezwykle ważne jest utrzymanie dochodu netto wszystkich pracowników, aby mogli oni dalej normalnie żyć. Działania wsparcia pracowników powinny być realizowane z udziałem państwa, m.in. przez wykorzystanie środków z Funduszu Pracy i Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Apelujemy do pracodawców o umożliwienie pracownikom pozostania w domach i zdalnego realizowania swoich obowiązków. Osobom, które nie mają możliwości takiej pracy powinno się stworzyć warunki do zachowania wszelkich środków ostrożności. Pracownicy, którzy wrócili z wyjazdów służbowych, z terenów zagrożonych powinni mieć zapewnione badania kontrolne. Apelujemy do pracowników z objawami choroby o pozostanie w domach.

Wnioskujemy do rządu i pracodawców o zwiększenie środków przekazywanych na bezpieczeństwo i higienę pracy oraz wykonywanie badań wśród osób mających kontakt z zakażonymi. Apelujemy o podjęcie konkretnych kroków zmierzających do minimalizacji rozprzestrzeniania się epidemii.

Rada OPZZ podjęła decyzję o zawieszeniu wszelkich imprez organizowanych przez naszą Konfederację do odwołania. Zwracamy się z apelem o podjęcie takich samych działań przez organizacje członkowskie OPZZ.

Rada OPZZ

Oświadczenie Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego (EKES) w sprawie COVID-19

Bruksela, 18 marca 2020 roku

Pandemia COVID-19 przeistoczyła się w szybko zmieniającą się sytuację kryzysową. Dane i działania podlegają ciągłej zmianie w Europie i na świecie, wpływając na wszystkie grupy społeczne.

Od końca drugiej wojny światowej społeczność globalna nie doświadczyła tak dramatycznego kryzysu. Żaden rząd w Europie ani gdzie indziej nie jest w stanie samodzielnie rozwiązać tej pandemii. Wszystkie państwa

członkowskie muszą działać razem, żeby wspierać się nawzajem i koordynować ukierunkowane działania. Jednostronne podejście poszczególnych państw członkowskich jest pewnym przepisem na katastrofę. Jeśli tego nie zrozumiemy, możemy nie mieć kolejnej okazji, aby to naprawić.

Podczas gdy nasze myśli kierowane są do osób bezpośrednio dotkniętych pandemią, oddajemy hołd wielu ludziom, nie tylko w sektorze ochrony zdrowia, którzy walczą z COVID-19, wykazujących się odwagą i niewiarygodną odpowiedzialnością. Ich wysiłki wymagają wsparcia i pochwały, przy jednoczesnym zagwarantowaniu wszystkim środków bezpieczeństwa i higieny w miejscu pracy.

Instytucje UE muszą zapewnić równą dystrybucję sprzętu medycznego we wszystkich dotkniętych epidemią państwach członkowskich. Pandemia COVID-19 pokazuje jak istotne i fundamentalne jest wzmocnienie powszechnego i opartego na solidarności publicznego systemu opieki zdrowotnej, aby zagwarantować dostęp do usług zdrowotnych każdemu obywatelowi.

Solidarność należy jednak wzmocnić na wszystkich poziomach. Obywatele UE potrzebują konkretnych środków zdolnych do zapewnienia pilnych, skoordynowanych i wspólnych działań w celu ograniczenia rozprzestrzeniania się wirusa. Zapobieżenie rozprzestrzeniania się wirusa w taki sposób w jaki to jest tylko możliwe, ograniczy nadmierne obciążenie naszych krajowych systemów opieki zdrowotnej, a jednocześnie zapewni czas na opracowanie szczepionki i potencjalnych metod leczenia.

Z zadowoleniem przyjmujemy pierwszy pakiet środków, które Komisja Europejska podjęła w celu walki z COVID-19, a który jest pierwszym wspólnym krokiem we właściwym kierunku. Popieramy pilną procedurę ich jednomyślnego zatwierdzenia przez Radę UE i Parlament Europejski w najbliższych dniach, aby umożliwić ich szybkie wdrożenie.

Wiemy z dotychczasowych doświadczeń, że polityka finansowa nie jest w stanie wykonać swoich zadań, a środki krajowe nie są wystarczające. Działając szybko i wspólne to jedyna skuteczna odpowiedź na kryzys, który dotyka nas wszystkich.

Kryzys wymaga zmiany naszego sposobu działania: musi to być okazja do okazania solidarności, koordynacji i działania. To sprawdzian z jedności europejskiej. Nadszedł czas, aby pokazać, czy jesteśmy prawdziwą Unią, czy nie jesteśmy nią wcale.

EKES wzywa do podjęcia nadzwyczajnych działań koordynacyjnych i spójności polityki na poziomie europejskim. Wyjątkowa sytuacja wymaga nadzwyczajnych środków.

UE musi najpierw zagwarantować niezbędne dostawy do systemów opieki zdrowotnej, zachowując integralność jednolitego rynku oraz zapewnić odpowiednią koordynację w celu wspierania bezpośrednich działań państw członkowskich w celu powstrzymania i zwalczania pandemii.

Potrzebujemy **kompleksowego pakietu na wypadek sytuacji nadzwyczajnej,** w ramach którego UE przyjęłaby na siebie znaczący udział w działaniach zwalczających pandemię. Wymagałoby to znalezienia środków na uwolnienie dziesiątek miliardów euro z zasobów UE, pomimo istniejących ograniczeń w korzystaniu z budżetu UE.

Ponadto, w razie potrzeby należy chronić giełdy papierów wartościowych, a stopa referencyjna Europejskiego Banku Centralnego (EBC) powinna zostać obniżona do 0% (lub mniej), tak jak ma to miejsce w Stanach Zjednoczonych. EBC musi być gotowy na rozszerzenie poluzowania polityki pieniężnej (luzowanie ilościowe - Quantitative Easing), a banki w razie potrzeby mogłyby udzielać pożyczek państwom członkowskim strefy euro w wysokości 0% lub mniej.

Działania polityki fiskalnej i pieniężnej muszą być teraz inne niż w normalnym cyklicznym spowolnieniu.

Wszystkie rządy powinny być w stanie zastosować niezbędne środki, niezależnie od swojego obecnego poziomu zadłużenia.

Złota reguła jest niezbędna, aby zwolnić wszystkie potrzebne obecnie wydatki z przepisów podatkowych na poziomie UE, aby przezwyciężyć obecną sytuację i jak najszybciej przywrócić gospodarkę europejską na właściwy tor.

W obecnych okolicznościach i zgodnie z zapowiedzią przewodniczącej Komisji Europejskiej Ursuli von der Leyen, Rada do Spraw Gospodarczych i Finansowych powinna formalnie orzec, że wszystkie tymczasowe dodatkowe wydatki publiczne państw członkowskich spowodowane wybuchem kryzysu zdrowotnego zostaną wyłączone z wydatków publicznych na 2020 r. oraz z deficytu publicznego na potrzeby oceny przestrzegania przez państwa członkowskie Paktu Stabilności i Wzrostu.

Instytucje UE i państwa członkowskie powinny zaproponować jasne polityki mające na celu zapewnienie wsparcia dla przedsiębiorstw w utrzymaniu obecnego poziomu zatrudnienia i zagwarantowaniu możliwości powrotu do pracy po ustaniu pandemii. W razie potrzeby należy wprowadzić środki i działania przejściowe.

Zaangażowanie partnerów społecznych na poziomie UE jest absolutnie konieczne, podobnie jak słusznie podjęte działania przez niektóre państwa członkowskie.

Wsparcie finansowe pochodzące z UE i państw członkowskich musi wspierać wszystkich przedsiębiorców w tym małe i średnie przedsiębiorstwa i przedsiębiorców typu start-up, a także wszystkich pracowników, w tym pracowników prekaryjnych, a także samozatrudnionych.

Szefowie państw i rządów muszą wreszcie podjąć działania w celu przyjęcia ambitnego budżetu EU, który musi być spójny z oczekiwaniami obywateli, z wytycznymi Komisji Europejskiej oraz z zaangażowaniem Rady UE i Parlamentu, ale także dostosowany do tego bezprecedensowego kryzysu. Wdroże-

nie Europejskiego Zielonego Ładu pozostanie receptą korzystną dla wszystkich, aby przyspieszyć niezbędną transformację gospodarczą, społeczną i ekologiczną po upływie kryzysu związanego z COVID-19.

Ten wyjątkowy okres wymaga zdecydowanych działań. Od tego zależy integralność Europy. Największym błędem byłaby reakcja utrzymująca „zwykły bieg spraw” lub bez przekonania. To nie jest czas na jednostronne działania, obwinianie siebie nawzajem czy podziały.

Reprezentując europejskie społeczeństwo obywatelskie, EKES w pełni popiera przewodniczącą Ursulę von der Leyen, która słusznie powiedziała, że „zrobimy wszystko, co konieczne, aby wesprzeć Europejczyków i europejską gospodarkę”.

Tylko bardziej wydajna i zjednoczona Europa może stawić czoła kryzysowi i wspierać swoich obywateli oraz gospodarkę.

Epidemia koronawirusa - Europa musi wykazać się odpowiedzialnością

Bruksela, 16 marca 2020 r.

Oświadczenie europejskich partnerów społecznych EKZZ, BusinessEurope, CEP, SMEUnited w sprawie sytuacji nadzwyczajnej związanej z COVID-19

Europejskie organizacje pracodawców i organizacje związkowe wyrażają swoje wsparcie dla rodzin tych wszystkich, którzy stracili swoich bliskich z powodu COVID-19 oraz swoją wdzięczność dla pracowników i przedsiębiorstw, którzy wykazują wyjątkową odwagę i odporność, zarówno w leczeniu chorych, jak i utrzymaniu ważnych dóbr i usług, od których wszyscy jesteśmy zależni. Uważnie śledzimy rozwój dramatycznej sytuacji nadzwyczajnej epidemii COVID-19 w całej Europie i jesteśmy w czołówce, zwłaszcza w ramach krajów członkowskich, w opracowywaniu i wdrażaniu nadzwyczajnych środ-

ków mających na celu pomoc przedsiębiorstwom i pracownikom w obliczu tej sytuacji nadzwyczajnej.

Europejscy partnerzy społeczni popierają zestaw środków ogłoszonych przez Komisję Europejską w dniach 13 marca i Europejski Bank Centralny w ostatnich dniach i są w bliskim kontakcie z Komisją, aby pomóc w zapewnieniu szybkiego i skutecznego wdrożenia, które powinno być priorytetem, oraz wspierają krajowe działania, które są i będą dyskutowane między krajowymi partnerami społecznymi a rządami krajowymi.

Europejscy partnerzy społeczni wzywają Eurogrupę oraz Radę do Spraw Gospodarczych i Finansowych (ECOFIN), które spotkają się w dniach 16-17 marca, do zatwierdzenia wszystkich środków zaproponowanych do tej pory przez Komisję Europejską, bezzwłocznie i bez jakichkolwiek zmian, które mogłyby osłabić ich wpływ. Partnerzy społeczni wzywają rządy do zatwierdzenia w szczególności środków przewidujących:

- tymczasowe pełne wykorzystanie elastyczności zawartej w celach Paktu stabilności i wzrostu, w tym rozważenie jego tymczasowego zawieszenia przy użyciu ogólnej klauzuli zwalniającej od odpowiedzialności (general escape clause);

- unikanie zakłóceń jednolitego rynku, w tym zakazów i ograniczeń eksportowych, a zwłaszcza eksportu sprzętu medycznego i leków, a także wstrzymania się od zamykania granic dla towarów; ochrona wszystkich rodzajów transportu towarowego jest priorytetem w UE, a także odgrywa kluczową rolę w koordynowaniu i informowaniu o działaniach podejmowanych w państwach członkowskich;

- zachęcanie państw członkowskich do wydatkowania i inwestowania, w szczególności w celu wzmocnienia personelu, sprzętu i środków dla krajowych systemów ochrony zdrowia, systemów zabezpieczenia społecznego i innych usług użyteczności publicznej;

- mobilizowanie niewykorzystanych funduszy strukturalnych i innych funduszy UE w celu wsparcia państw członkowskich w zapewnianiu wsparcia finansowego i dochodowego pracownikom dotkniętym bezrobociem lub zawieszeniem pracy, w tym pracownikom na umowach niestandardowych i samozatrudnionym;

- zapewnienie dostępu do kredytów i wsparcia finansowego przedsiębiorstwom, zwłaszcza wszystkim rodzajom MŚP, dotkniętym zakazami i środkami nadzwyczajnymi, dzięki skoordynowanej interwencji z budżetu UE, EBC, EBI i krajowych banków prorozwojowych;

- uruchomienie funduszu solidarności na rzecz klęsk żywiołowych i wszelkich innych dostępnych środków finansowych na szczeblu UE;

- należy również pozytywnie ocenić wysiłki Komisji Europejskiej na rzecz pełnej elastyczności w kwestii reguł pomocy publicznej.

Państwa członkowskie powinny zaangażować krajowych partnerów społecznych w opracowywanie i wdrażanie działań krajowych.

Należy podjąć wszelkie wysiłki, aby pomóc pracownikom, przedsiębiorstwom, aktywnościom gospodarczym i służbom publicznym przetrwać kryzys, aby mogli oni powrócić do swojej działalności po zakończeniu kryzysu, aby w międzyczasie utrzymać pracowników w pracy, chronić przed bezrobociem i utratą dochodów oraz w celu złagodzenia strat finansowych.

Komisja i państwa członkowskie muszą zapewnić, aby wsparcie finansowe docierało do przedsiębiorstw, zwłaszcza wszystkich rodzajów MŚP, oraz do wszystkich pracowników, w tym osób prowadzących działalność na własny rachunek oraz do pracowników prekaryjnych, których miejsca pracy są najbardziej zagrożone.

Plan Komisji dotyczący elastyczności w stosowaniu reguł wsparcia podatkowego i pomocy publicznej ma zasadnicze znaczenie dla wspierania usług publicznych, które są rozciągnięte do granic możliwości, a także dla przedsiębiorstw i pracowników dotkniętych kryzysem.

Fundusze UE zainwestowane w ochronę pracowników i przedsiębiorstw przed najgorszymi skutkami kryzysu powinny być traktowane jako uzupełnienie wydatków państw członkowskich.

Europa musi wykazać się odpowiedzialnością, solidarnością i skutecznością w obliczu tej sytuacji nadzwyczajnej, chroniąc wszystkich dotkniętych nią obywateli, pracowników i przedsiębiorstwa.

Luca Visentini Sekretarz Generalny EKZZ

Markus J. Beyrer Dyrektor Generalny BUSINESSEUROPE

Valeria Ronzitti Sekretarz Generalna CEEP

Véronique Willems Sekretarz Generalna SMEunited

Reakcja Komisji Europejskiej na koronawirusa i odpowiedź EKZZ

W związku z rozprzestrzenianiem się koronawirusa SARS-CoV-2 Komisja Europejska przedstawiła w dniu 13 marca 2020 r. działania ukierunkowane na złagodzenie społeczno-gospodarczych skutków pandemii. Do działań tych należy przede wszystkim wspieranie pracowników oraz firm. Komisja umożliwia również państwom członkowskim podjęcie w skoordynowany sposób zdecydowanych działań, poprzez wykorzystanie pełnej elastyczności ram pomocy państwa oraz ram paktu stabilności i wzrostu.

Komisja Europejska przedstawiła następujące działania ukierunkowane na złagodzenie społeczno-gospodarczych skutków pandemii koronawirusa, w szczególności:

- zapewnienie niezbędnych dostaw do systemów opieki zdrowotnej, poprzez zachowanie integralności Jednolitego Rynku oraz produkcji i dystrybucji w ramach łańcuchów wartości;

- wspieranie ludzi, aby pandemia nie wpływała znacząco na ich dochody i na miejsca pracy, jak również podejmowanie działań zmierzających do unikania trwałych skutków kryzysu;

- wspieranie firm i zapewnienie, że płynność sektora finansowego nadal będzie wspierać gospodarkę;

- umożliwienie krajom członkowskim podjęcia w skoordynowany sposób zdecydowanych działań, poprzez wykorzystanie pełnej elastyczności ram pomocy państwa oraz ram paktu stabilności i wzrostu.

Komisja Europejska wskazuje, że kraje członkowskie mogą opracować szerokie środki wsparcia zgodnie z obowiązującymi przepisami UE.

Po pierwsze, mogą zdecydować o podjęciu środków, takich jak dopłaty do wynagrodzeń, zawieszenie płatności podatków od osób prawnych i VAT lub składek na ubezpieczenia społeczne.

Ponadto państwa członkowskie mogą udzielać wsparcia finansowego bezpośrednio konsumentom. Przykładem może być anulowanie usług lub biletów, które nie są zwracane przez zainteresowanych operatorów.

Unijne przepisy dotyczące pomocy państwa umożliwiają państwom członkowskim po-

maganie przedsiębiorstwom w radzeniu sobie z niedoborami płynności i potrzebującymi pilnej pomocy na ratowanie. Przepisy umożliwiają krajom członkowskim zrekompensowanie przedsiębiorstwom szkód bezpośrednio spowodowanych wyjątkowymi zdarzeniami, w tym środków w sektorach takich jak lotnictwo i turystyka.

Komisja uważa, że pandemia COVID-19 kwalifikuje się jako „niecodzienne wydarzenie poza kontrolą rządu”. Umożliwia to uwzględnienie wyjątkowych wydatków w celu powstrzymania epidemii COVID-19, takich jak wydatki na opiekę zdrowotną i ukierunkowane środki pomocy dla firm oraz pracowników.

Co więcej, Komisja zaleci dostosowanie działań fiskalnych wymaganych od państw członkowskich w przypadku ujemnego wzrostu lub znacznego spadku aktywności.

W końcu, Komisja jest gotowa zaproponować Radzie uruchomienie ogólnej klauzuli zwalniającej od odpowiedzialności (general escape clause), aby uwzględnić bardziej ogólne wsparcie polityki fiskalnej. Klauzula ta - we współpracy z Radą - zawiesiłaby zalecaną przez Radę korektę budżetową w przypadku poważnego pogorszenia koniunktury gospodarczej w strefie euro lub w całej UE.

Zdaniem Komisji kluczowe znaczenie w kryzysie ma europejska solidarność, w szczególności w celu zapewnienia, że towary, niezbędne w celu ograniczenia ryzyka zdrowotnego związanego z epidemią, mogą dotrzeć do wszystkich potrzebujących. Konieczne jest wspólne działanie w celu zapewnienia produkcji, magazynowania, dostępności i racjonalnego korzystania z medycznego sprzętu ochronnego i leków w UE, w sposób otwarty i przejrzysty, a nie podejmowanie jednostronnych środków

ograniczających swobodny przepływ podstawowych towarów opieki zdrowotnej.

Aby przynieść natychmiastową ulgę najbardziej dotkniętym małym i średnim przedsiębiorstwom, budżet UE wykorzysta istniejące instrumenty wsparcia płynności tych przedsiębiorstw, uzupełniając środki podejmowane na szczeblu krajowym. W nadchodzących tygodniach 1 mld EUR zostanie przekierowany z budżetu UE jako gwarancja dla Europejskiego Funduszu Inwestycyjnego w celu zachęcenia banków do zapewnienia płynności małym i średnim firmom oraz firmom o średniej kapitalizacji. Pomoże to co najmniej 100 000 europejskim MŚP i małym przedsiębiorstwom o średniej kapitalizacji dzięki finansowaniu w wysokości około 8 mld EUR. Komisja zapewni również „wakacje kredytowe” dłużnikom dotkniętym kryzysem.

Łagodzenie wpływu na zatrudnienie

Komisja podkreśla, że musi chronić pracowników przed bezrobociem i utratą dochodów, aby uniknąć trwałych negatywnych konsekwencji. Komisja jest gotowa wesprzeć państwa członkowskie w tym zakresie, promując w szczególności programy pracy krótkoterminowej, programy podnoszenia umiejętności i podnoszenia kwalifikacji, które okazały się skuteczne w przeszłości.

Komisja przyspieszy ponadto przygotowanie wniosku ustawodawczego w sprawie europejskiego systemu reasekuracji bezrobocia, mającego na celu wspieranie polityk państw członkowskich chroniących miejsca pracy i umiejętności.

Ponadto Inicjatywa Inwestycji w Odpowiedzi na Koronawirusa (Coronavirus Response Investment Initiative) ułatwi przesunięcia w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego – w kierunku ukierunkowania na

wspieranie pracowników i opieki zdrowotnej.

Europejski Fundusz Dostosowania do Globalizacji można również uruchomić w celu wsparcia zwolnionych pracowników i osób prowadzących działalność na własny rachunek, zgodnie z warunkami obecnego i przyszłego rozporządzenia. W 2020 r. dostępnych jest do 179 mln EUR.

Inicjatywa Inwestycji w Odpowiedzi na Koronawirusa

W ramach tej nowej inicjatywy Komisja proponuje skierować 37 miliardów euro w ramach polityki spójności na walkę z kryzysem koronawirusa. W tym celu Komisja proponuje zniesienie w tym roku obowiązku zwrócenia się do państw członkowskich o zwrot niewydanych płatności zaliczkowych na fundusze strukturalne. Stanowi to około 8 miliardów euro z budżetu UE, które państwa członkowskie będą mogły wykorzystać do uzupełnienia 29 miliardów euro z funduszy strukturalnych w całej UE. Skutecznie zwiększy to kwotę inwestycji w 2020 r. i pomoże we wstępnym wykorzystaniu dotychczas nieprzydzielonego 28 mld EUR finansowania w ramach polityki spójności w ramach programów polityki spójności na lata 2014–2020. Komisja wzywa Parlament Europejski i Radę do szybkiego zatwierdzenia tego wniosku, aby mógł zostać przyjęty w ciągu najbliższych dwóch tygodni.

Ponadto Komisja proponuje rozszerzenie zakresu Funduszu Solidarności UE poprzez objęcie nim również kryzysu zdrowia publicznego, aby w razie potrzeby zmobilizować go w przypadku najbardziej dotkniętych państw członkowskich. W 2020 r. dostępnych jest do 800 mln EUR.

W odpowiedzi na nadzwyczajne środki Komisji Europejskiej dotyczące koronawirusa, sekretarz generalny Europejskiej Konfederacji Związków Zawodowych Luca Visentini powiedział:

„Osoby chore, opiekujące się rodziną lub niezdolne do pracy z powodu koronawirusa nie powinny ucierpieć finansowo, dlatego związki zawodowe z zadowoleniem przyjmują zaangażowanie Komisji Europejskiej w ochronę pracowników przed bezrobociem i utratą dochodów”.

„Komisja musi dopilnować, aby wsparcie finansowe dotarło do wszystkich pracowników, w tym do samozatrudnionych oraz prekariuszy, którzy są najbardziej narażone na negatywne skutki”.

„Plany Komisji dotyczące uelastycznienia przepisów podatkowych oraz pomocy państwa są niezbędne do wspierania maksymalnego wykorzystania usług publicznych i firm dotkniętych kryzysem. Środki te muszą zostać niezwłocznie przyjęte przez ministrów finansów na ich spotkaniu w przyszłym tygodniu, a następnie w pełni wdrożone przez kraje członkowskie”.

„Fundusze UE zainwestowane w ochronę pracowników i firm przed najgorszymi skutkami kryzysu powinny stanowić element dodatkowy do wydatków państw członkowskich”.

Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych oczekuje od rządu włączenia swoich przedstawicieli w działania mające na celu implementację w Polsce planu Komisji Europejskiej, w tym w proces właściwej alokacji funduszy celowych na walkę ze skutkami pandemii”. Przygotowujemy też własne propozycje ograniczenia skutków kryzysu dla pracowników.